

Henki &

elämä

Tehtävänä toivo

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

31.1.2019 ■ numero 2

Katolta
näkee
kauemmas

► sivu 3

Katsomus
värittää
kasvatusta

► sivut 6–7

Ruuneperi laulat-
taa
lapsia

► sivu 16

Toimitukselta

Jokaisella on oikeus koulutukseen

Yhteisvasteräys käynnistyy kynttiläpäivänä, helmi-kuun ensimmäisenä sunnuntaina. Tänä vuonna yhteisvasteräyksen tuetaan lasten ja nuorten opiskelua niin kotimaassa kuin maailman katastrofialueilla.

Suomessa yli satatuhatta lasta kasvaa köyhässä perheessä, ja köyhien lasten määrä kasvaa jatkuvasti. Unelmien ammatti on vaarassa jäädä haaveeksi, jos perheessä ei ole varaa maksaa opinnoista aiheutuvia kustannuksia. Parin vuoden takaisen nuorisobarometrin mukaan lähes viidennes tutkimukseen osallistuneista nuorista kertoi joutuneensa karsimaan opiskeluvaihtoehtoja rahan puutteen takia. Taloudelliset syyt olivat vaikuttaneet koulutuksen keskeyttämiseen joka kymmenennellä nuorella. Moni koulutusta vaille jäävä nuori leimataan helposti tyhmäksi tai saamattomaksi.

Jokaisella lapsella ja nuorella on oltava yhdenvertainen oikeus koulutukseen perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Hyvä koulutus ehkäisee köyhyyttä, helpottaa töiden saamista ja luo tulevaisuudenuskoa.

Yhteisvasteräys herättää pohtimaan, millaiset mahdollisuudet nuorilla on kouluttautua haluamaansa ammattiin. Suomessa räysvaroilla hankitaan muun muassa maksullisia opiskeluvälineitä ja tuetaan taloudellisesti eri syistä vaikeassa tilanteessa eläviä nuoria. Ulkomailla yhteisvasteräyksen avulla autetaan koulunsa keskeyttämään joutuneita oppilaita palaamaan takaisin kouluun, jaetaan koulun- ja hygieniatarvikkeita sekä tuetaan koulumaksuisia. Syrjäseuduille koulutetaan lisää päteviä opettajia ja rakennetaan turvallisia kouluja. Avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu.

Tässä lehdessä kerrotaan 16-vuotiaasta kenialaisesta Betty Akori Lochoodosta, kolmivuotiaan pojan yksinhuoltajasta. Opettajien houkuttelemana Betty palasi takaisin koulunpenkille. Arki ei ole helppoa, mutta Bettyllä on unelma. Hän haluaisi tulevaisuudessa työskennellä opettajana. Yhteisvasteräyksen avulla avun turvin Bettyinkin unelmilla on mahdollisuus toteutua.

Sirpa Koivisto
vs. päätoimittaja

Henki & elämä

Kannessa: Lastenlääkäri Ole Andersen kertoo, että lapsen sairaus heijastuu aina koko perheeseen. Suuri osa lääkärin työstä on antaa toivoa.

Kuva: Joonas Hartikainen

Tekemistä tenaville

Touhua tarjolla – arkena ja pyhänä.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA
jyvaskylanseurakunta.fi

Rufina Sykiäisen tapahtumatärpät

- 1 Nuorten avoimet ovet Kipinässä tiistaisin klo 15–20, torstaisin klo 15–17 ja 18.30–20 (klo 17–18.30 isos-koulutus) sekä lauantaisin klo 15–18. Hyvä tilaisuus tutustua tiloihin ja uusiin nuoriin.
- 2 Mikon ja Jarin musiikki-hetki perjantaisin klo 13–14, Kipinä. Musiikin lomassa mahdollisuus kahvitteeluun ja ihmisten tapaamiseen. Elävä musiikki houkuttelee, varsinkin kun asialla ovat ammattilaiset.
- 3 Nuorten tilaisuudet Vaa-jakosken kirkolla: Nuortenilta eli Hengari keskiviikkona 6.2. klo 18–20.30 ja Perjantaikahvila 8.2. klo 17–22. Hyvä mahdollisuus käydä tutustumassa meitä lähellä olevaan kirkkoon.

Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivulta 12–15. Rufina Sykiäisen elämästä sivulla 16.

Down

DOWN

Kirkkoon kuuluu 69,7 prosenttia suomalaisista

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vahvistettu jäsenmäärä oli vuoden lopussa 3 848 191. Kirkkoon kuului 69,7 prosenttia suomalaisista. Viime vuoden aikana kirkon jäseneksi liittyi yhteensä 16 680 henkilöä ja 58 338 suomalaista luopui kirkon jäsenyydestä.

Jyväskylän seurakunta jatkaa edelleen Suomen suurimpana seurakuntana. Jyväskylässä kirkon jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 94 906. Jäsenmäärä kasvoi 24 seurakunnassa.

Muuramen kirkkoherraksi viisi hakijaa

Muuramen seurakunnan kirkkoherran virka kiinnosti viittä hakijaa. Määräaikaan mennessä virkaa hakivat Jyväskylän perheasiain neuvottelukeskukseen perheneuvoja Pasi Lampinen, Hankasalmen kirkkoherra Mikko Laitinen, Muuramen seurakunnan kappalainen Heikki Myllykoski, Toivakan kirkkoherra Panu Partanen ja Uuraisten kirkkoherra Antti Toivo.

Kirkkoherran valinnan suorittaa kirkkovaltuusto. Nykyinen kirkkoherra Simo Lampela jää eläkkeelle syyskuun alussa.

Jouluradiolla ennätysmäärä kuulijoita

Jouluradio tavoitti jälleen ennätysmäärän kuulijoita – 787 000 viikko kuuluttelijaa joulukuussa. Jouluradio oli Suomen viidenneksi kuunnelluin radiokanava. Eriyksen suosittu Jouluradio oli naisten keskuudessa: pääkaupunkiseudulla Jouluradio oli kaikista tavoitettavien radiokanavien 9–55-vuotiaiden naisten keskuudessa.

Myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella kuuntelijaluvut nousivat ennätyskellisesti 564 000 viikkokuuntelijaan joulukuussa.

Puuntaimet viime vuoden hittilahja

Huoli ilmastomuutoksesta ja kylästyminen ylimääräiseen tavaraan näkyivät ihmisten antamissa lahjoissa. Kirkon Ulkomaanavun Toisenlaisia Lahjoja myytiin viime vuonna 1,2 miljoonalla eurolla.

Vuoden hittilahja oli puuntaimet, joita annettiin lahjaksi 6 843 kappaletta. Puuntaimien lisäksi kärkikolmikossa olivat stipendi tytölle ja vuohi. Ylivoimaisesti suurin osa Toisenlaisista Lahjoista hankitaan joululahjoiksi, mutta niitä voi ostaa ympäri vuoden.

Lumen pudottaminen katoilta hallitusti ja turvallisesti vaatii suunnittelua ja osaamista. Helping Hands Oy:n Markus Jormakka tekee talvisin myös kattolimitöitä.

Lumet alas katolta turvallisesti

Katoilta putoava lumi ja jää aiheuttavat vaaratilanteita ihmisille. Ne voivat myös rikkoa kiinteistöjen rakenteita. Markus Jormakka pudottaa työkseen lunta kiinteistöjen katoilta ja kannustaa muitakin hoitamaan kattolimitöitä hyvän sään aikaan.

MINNA PALOVAARA teksti
JOONAS HARTIKAINEN kuva

Joko lumenpudotus katoilta on ajankohtaista?

Tänä vuonna lumenpudotukset ovat vielä edessäpäin, mutta olemme jo irrotelleet jäitä räystäiltä. Lunta näyttää tulevan samaan tahtiin kuin viime talvenakin. Sitä edelliset vuodet olivatkin vähälumisia.

Miksi lumi on vaaraksi katolle?

Nykyiset kattorakenteet kestävät lumikuorman, jos ne ovat rakennusmääräysten mukaiset. Viettäville katoilla lumi saattaa väänellä läpivientiputkia ja rasittaa lumiesteiden kautta muita rakenteita. Lunta kertyy paljon laajojen kattopintojen päälle kuten isojen kaupakeskusten katoille. Kun lämpötila nousee ja lumi alkaa sulaa, kattoviemäröinnit eivät välttämättä toimi riittävän tehokkaasti. Siitä saattaa seurata kosteusongelmia.

Millä tavalla lumenpoisto katoilta lisää turvallisuutta?

Kulkuväylän tulee aina olla turvalli-

nen siellä liikkujille. Sen vuoksi varsinkin kaupunkialueilla halutaan pudottaa lumet hallitusti jalkakäytävien ja muiden kulkuväylien varrella olevien kiinteistöjen katoilta.

Miten vaaratilanteet voidaan ennakoita?

Lumetilannetta ja jääpuikkojen muodostumista räystäälle tulee pitää silmällä niin, ettei vaaratilanteita pääse syntymään. Se on kiinteistön omistajan tai -hoitajan tehtävä. Vaihtoehtoisesti tehtävän voi ostaa palveluna.

Kuinka hyvin taloyhtiöt huolehtivat lumen pudottamisesta katoilta?

Yhtenäistä linjaa ei ole. Toiset hoitavat asian todella hyvin ja toiset vähemmän hyvin, vaihtelua on paljon. Kattojen lumi- ja jäätalanteen seuraamisen pitäisi olla jokavuotinen käytäntö kaikille kiinteistönomistajille.

Onko työ erilaista erityyppisillä katoilla?

Jotkut työmaat vaativat enemmän työvoimaa. Joillakin katoilla on

työläyttä lisääviä rakenteita tai muuten haastetta. Joskus on vaikea saada lumi turvallisesti alas rakenteita rikkomatta. Tarkoitus on suojella kiinteistöä eikä rikkoa sitä. Siksi työmenetelmät vaihtelevat kattomateriaalinkin vuoksi.

Pelottaako kiivetä katolle?

Tuo taitaa olla ammatinvalintakysymys. Ei se saa tässä työssä pelottaa.

Onko sattunut onnettomuuksia?

Olen pudonnut katolta pariin kertaa, mutta en lunta pudottaessani. Onneksi ei ole käynyt pahemmin. Lumenpudotuksen yhteydessä en ole edes nähnyt yhtään onnettomuutta.

Mitä pitää ottaa huomioon, kun suunnitellaan lumenpudottamista?

Työ ei saa aiheuttaa vaaratilanteita. Tarvitaan selkeästi merkityt ja riittävän isot varoalueet. Lippusimattakaan eivät riitä, vaan jonkun pitää olla ohjaamassa kulkijat pois vaara-alueelta. Lumi pitää tuoda alas hal-

lutusti. Myös työntekijöiden turvallisuudesta pitää huolehtia.

Miten työntekijöiden turvallisuus taataan?

Lumenpudottajilla on asianmukaiset turvalinjat. Lisäksi lumen-työntimet varmistetaan köydellä kiinni, etteivät ne putoa lumen mukana alas.

Mikä on korkein rakennus, jonka katolle olet kiivennyt?

Ehkä nelikerroksinen kerrostalo on ollut korkein lumityömaa Jyväskylässä. Muissa töissä olen ollut korkeammallakin.

Onko paikkoja, jonne et suostu menemään?

Varmasti on, mutta sellaista ei ole vielä tullut vastaan. En ole mikään hurjapä. Korkeuden lisäksi hurjuutta lisää katon kaltevuus.

Miltä maailma näyttää lumenpudottajan silmin?

Oikein hienolta näyttää. Korkealta pääsee ihailemaan upeita maisemia. Tosin näin vanhemmalla iällä kiipeily ottaa välillä kunnan päälle.

Uskon sisältö avautuu sanojen takaa

Luentosarja vie syvemmälle kirkon uskon perusasioihin.

PÄIVI ESKELINEN, teksti
SANNA KROOK, kuva

Käsittämättömiä tapoja, outoja sanoja – pastori **Matti Väätäinen** tietää, että monet aikuiset kokevat kristinuskon vieraaksi. Luentosarja Syvemmälle kirkon uskoon avaa ymmärtämään peruskysymyksiä. Uudessa luentosarjassa käsitellään kristillisen uskon ydinteemoja. Kullekin kerralle on oma aiheensa. Kohderyhmänä ovat etsijät, pohtijat ja ne, jotka miettivät, mitä järkeä uskossa ja kirkon elämässä oikein on ja mihin ne perustuvat.

» Kun pääsee sanojen taakse, ymmärtää paremmin mistä on kysymys.

– Nyt on tarkoitus vastata sisälöstä käsin haasteeseen, joka koskee kristillisen uskon ymmärrettävää tekemistä tässä ajassa. Monestihan kirkkoa kritisoidaan juuri siitä, että siellä vain toimitetaan käsittämättömiä rituaaleja ja että ajattelu on täysin yhteen sopimaton modernin maailmankuvan kanssa, mieltii Väätäinen.

Toisaalta myös ajatellaan, ettei kirkon edustama usko ole merki-

tyksellinen tai kosketa omaa elämää ja uskonkäsitteitä. Nämä kaikki haasteet aiotaan nyt kohdottaa ja ottaa vakavasti.

Tarkoitus on antaa ajatteluun uusia välineitä.

– Jos termeistä ja liturgiasta ei saa otetta, usko ja jumalanpalveluselämä jäävät vieraaksi eivätkä tunnu omalta. Kun pääsee sanojen taakse, ymmärtää paremmin mistä on kysymys, Väätäinen toteaa.

Hän toivoo antavansa kuulijoille ajattelemisen aihetta ja osaavansa vastata esiin nouseviin miksi-kysymyksiin.

– Saarna ei ole oikea paikka tällaiseen pohdiskeluun, mutta opettaminen on osa papin työtä, Väätäinen perustelee uuden luentosarjan tarvetta.

Luentosarja palvelee esimerkiksi aikuisrippikoululaisia, kristittyjä tai uskoon kääntyneitä maahanmuuttajia sekä niitä aivan tavallisiakin seurakuntalaisia, jotka toivovat voivansa jotenkin palata oman ripikoulunsa teemoihin tai muuten pohtia ja saada syvempää tietoa uskonasioista.

Väätäisen mukaan tavoitteena on laaja osallistujapohja. Luennoille ei tarvitse ilmoittautua eikä ole välttämätöntä osallistua kaikkiin. Listasta voi valita itseään kiinnostavan aihealueen.

Kevään ja ensi syksyn aikana keskustellaan muun muassa kolmiyhenteisen Jumalan käsitteestä, kirkosta hengellisenä yhteisönä, kasteesta, ehtoollisesta ja rukouksesta.

Luentojen tarkoituksena on avata seurakunnan elämän ja kirkon uskon taustalla olevia perusteita ja ajattelua. Yhtenä aiheena on muun muassa ehtoollinen.

Tiesitkö?

Syvemmälle kirkon uskoon -luennot Keltinmäen kirkossa kerran kuussa keskiiviikkoin klo 18.

- 20.2. Kolmiyhenteisen Jumalan salaisuus
- 27.3. Kirkon olemus: hengellinen yhteisö
- 24.4. Kaste luo kristityn identiteetin
- 29.5. Ehtoollinen – kirkon yhteinen aarre
- 4.9. Messu – Jumalan kansan juhla
- 25.9. Mitä rukous on?
- 30.10. Raamattu ja sen tulkinta

Sarja päättyy *Raamatun* ja sen tulkinnan pohdiskeluun. Väätäisen mukaan tavoitteena on laaja osallistujapohja. Luennoille ei tarvitse ilmoittautua eikä ole välttämätöntä osallistua kaikkiin. Listasta voi valita itseään kiinnostavan aihealueen.

– Tarkoituksena on avata seurakunnan elämän ja kirkon uskon taustalla olevia perusteita ja ajattelu eli tehdä uskoa ymmärrettäväksi tässä ajassa kohdaten ihmisten kysymykset, Väätäinen tiivistää.

Hengissä

Kärsivällisyyttä heti mulle -ajattelun sijaan

Miksi Pyhä Henki lähestyi juuri Simeonia?

Simeon oli varmasti kokenut ja hurskas mies. Hän odotti kovasti, että voisi toteuttaa tehtävän lain perusteella. Ehkä hän oli rukoillutkin asian puolesta. Joskus kärsivällisyys palkitaan ja näin Jumala näytti Simeonille oman voimansa ja tahtonsa.

Vanha mies jaksoi kärsivällisesti odottaa Jumalan lupauksia. Rohkaisuksi meille myös tänään?

Nykyajan kiire luo meille monenlaisia haasteita. Helposti haluamme, että kaikki tapahtuu minulle ja heti. Uskon, että kärsivällisyyden harjoittaminen sekä sen kokeminen antaa meille kaikille jotakin erityistä ja kasvattaa sekä kehittää meitä lähimmäisissä. Unohdamme ihmisinä liian usein Luojamme.

Simeon, kuten monet seniorit, ovat kulkeneet omaa matkansa jo pitkään ja kokeneet monenlaisia. Oman elämän rajallisuus koskettuu, mutta samalla luottamus Jumalaan antaa meille voimia ja rohkeutta elää jokaista päivää – parasta aikaa on parasta aikaa. Taivaan Isä ei hylkää meitä ja siinä on

meidän jokaisen hyvä olla. Yksin ja yhdessä, luottaen siihen, että Pyhä Henki vaikuttaa meissä kaikissa, omalla erityisellä tavallaan.

Mikä tässä evankeliumitekstissä puhuttelee sinua?

Simeonin kärsivällisyys ja luottamus Jumalan tahdon täyttymiseen. Toisaalta eri sukupolvien yhteinen, pieni hetki on koskettava. Jeesus on meidän jokaisen turva, tie, totuus ja elämä sekä elämämme valo.

Kynttiläpäivänä käynnistyy myös Yhteisvastuukeräys. Miten rohkaisisit ihmisiä osallistumaan keräykseen?

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen. Se on kantanut minua, erityisesti merimieskirkkomatkan ajan. Älä jätä toista pulaan, jos voit auttaa häntä. Toivon itsekkin, että tiukassa paikassa olisi joku toinen, joka kantaa minua. Yhteisvastuukeräys on tunnettu laajalti ja sen kautta apu menee perille monen yhteistyötahon kautta. Mieti itsellesi tärkeitä arvoja ja huomaa, että toisesta huolehtiminen antaa sinulle jotakin erityistä, joka kantaa elämän meren matkalla. Ole rohkea ja osallistu.

Evankeliumi Luuk. 2: 22-33

Kun tuli päivä, jolloin heidän Mooseksen lain mukaan piti puhdistautua, he menivät Jerusalemiin viedäkseen lapsen Herran eteen, sillä Herran laissa sanotaan näin: ”Jokainen poikalapsi, joka esikoisena tulee äitinsä kohdusta, on pyhitettävä Herralle.” Samalla heidän piti tuoda Herran laissa säädetty uhri, ”kaksi metsäkyyhyä tai kyyhkysenpoikaa”.

Jerusalemmissä eli hurskas ja jumalaapelkäävä mies, jonka nimi oli Simeon. Hän odotti Israelille luvattua lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen yllään. Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei kuolema kohtaa häntä ennen kuin hän on nähnyt Herran Voidellun. Hengen johduksesta hän tuli temppeleihin, ja kun Jeesuksen vanhemmat toivat lasta sinne tehdäksseen sen, mikä lain mukaan oli tehtävä, hän otti lapsen käsivarsilleen, ylisti Jumalaa ja sanoi: – Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut. Minun silmäni ovat nähneet sinun

Diakonian vs. asiantuntija Tero Reingold saarnaa su 3.2. klo 10 Vaajakosken kirkon messussa ja klo 18 Taulumäen kirkon messussa.

pelastuksesi, jonka olet kaikille kansoille valmistanut: valon, joka koittaa pakankansoille, kirkkauden, joka loistaa kansallesi Israelille.

Jeesuksen isä ja äiti olivat ihmeissään siitä, mitä hänestä sanottiin.

SALLA PELTONEN teksti
KIRKON ULKOMAANAPU kuva

Luoteis-Keniassa Turkanan alueella asuva 16-vuotias **Betty Akori Lochodo** pitää yksin huolta vanhasta isoäidistään ja 3-vuotiaasta pojastaan.

– Isoäiti on kasvattanut minut ja hän on minulle kuin äiti. Oma perheeni ei kohdellut minua hyvin, Betty kertoo.

Isoäidin maja on kallellaan, melkein romahtamispisteessä, mutta Betty yrittää parhaansa.

Aamuisin hän pesee pojan ja auttaa isoäitiä aamutoimissa. Jos heillä on jotain syötävää, Betty valmistaa pienen aterian ennen koulunlähtöä.

– Oma äitini pitää joskus huolta pojastani, kun olen koulussa, mutta **Brightonkin** on niin kiintynyt isoäitiin, että on mielellään hänen kanssaan. Isoäidin jalat eivät enää kannu, mutta lähitöillä asuvat serkut auttavat päivisin isoäitiä pojan hoidossa.

– Koulun lomilla teen niin paljon töitä kuin mahdollista, jotta pystyisin huolehtimaan perheestä-

ni. Kouluaikoina se on vaikeampaa. Jos meillä ei ole mitään, yritän iltai-sinkin löytää jotain pientä työtä. Pesen vaatteita tai kokkaan muille ihmisille ja saan siitä vähän rahaa.

Isoäiti Namoe Jalinga kuvailee Bettyä hyvin huolehtivaiseksi. Kun kuuma hiekka polttaa isoäidin jalkaa, Betty laittaa oman sandaalinsa isoäidin jalan alle. Kun isoäitiä väsyttää, tyttö nostaa hänet käsivarsilleen, auttaa lepäämään ja tarjoaa vettä. Hän puhuu selkeästi ja kovemmalla äänellä, jotta isoäiti kuulis paremmin. Suurempaa helpyyttä on vaikea kuvitella.

Betty meni alueen paimentolaisperinteiden mukaisesti hyvin varhain naimisiin. Mies ei kohdellut häntä hyvin ja Betty palasi isoäitinsä luokse.

– Kun sain lapsen, luulin olevani aikuinen. Nykyisen kouluni opettajat suostuttelivat minut kuitenkin palaamaan takaisin kouluun, Betty kertoo.

Betty on peruskoulun viidennellä luokalla. – Opettajat sanoivat, ettei iällä

ole mitään merkitystä. Pääasia, että palaat kouluun ja keskityt oppimaan.

Niin Betty on yrittänyt tehdä. Eniten hän pitää matematiikasta ja tehokkaana opiskelijana ennättää useimmiten tehdä läksyt jo koulupäivän aikana pidemmällä tauoilla.

» Koulun lomilla teen niin paljon töitä kuin mahdollista, jotta pystyisin huolehtimaan perheestäni.

– Koulussa koen kahdenkesiset keskustelut naisopettajien kanssa kaikkein tärkeimmiksi. He kannustavat minua yrittämään parhaani ja jatkamaan koulunkäyntiä, jotta voisin saavuttaa unelmani. Tulevaisuudessa haluaisin työskennellä opettajana, Betty haaveilee.

Tämänvuotisella Yhteisvastuukeräyksellä tuetaan lasten ja nuorten koulutusta Suomessa ja maailman katastrofialueilla. 16-vuotias Betty palasi kouluun opettajien houkuttelemana.

maailman katastrofialueilla.

Maaikman pahimmilla katastrofialueilla monet lapset ja nuoret ovat menettäneet lähes kaiken tutun ja turvallisen, kun he ovat joutuneet pakenemaan luonnonkatastrofeja ja konflikteja.

Tulevaisuus näyttää toivottomalta ja oma merkitys maailmassa on usvan peitossa, kun koulunkäynti keskeytyy.

Koulutus on tärkeää yhteiskunnalliselle kehitykselle ja eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Etenkin hauraisissa maissa ja katastrofialueilla koulutus luo uskoa tulevaisuuteen ja tuo vakautta arkeen.

Suomessa köyhien lasten määrä on kasvussa. Tuoreimpien, vuoden 2016 tulonjakotilastojen mukaan 10 prosenttia lapsista kuului pienituloiseen kotitalouteen. Samalla vähävaraisten lapsiperheiden asema on heikentynyt esimerkiksi sosiaalietuuskien leikkausten ja jäädystysten vuoksi.

Monien nuorten kohdalla unelmien ammatti on vaarassa jäädä haaveeksi, jos perheellä ei ole varaa

maksaa opinnoista aiheutuvia kustannuksia, kuten tietokonetta, oppikirjoja tai ammatillisissa opinnoissa tarvittavia välineitä.

Tiesitkö?

- Yhteisvastuukeräys alkaa sunnuntaina 3.2.
- Suomessa varoilla tuetaan vähävaraisten lasten ja nuorten opiskelua esimerkiksi avustamalla maksullisten opiskeluvälineiden hankinnassa.
- Maailman katastrofialueilla keräyksen tuotoilla tuetaan laadukasta koulutusta lapsille ja nuorille.
- Jyväskylän seurakunnan osuus – 20 prosenttia tuotosta – lahjoitetaan Jyväskylän kristillisen opiston opiston vapaan sivistystyön linjan alle 25-vuotiaita opiskelijoita, joilla on taloudellisia vaikeuksia.

Sekalaista seurakuntaa

Kun eri puolilta maata saapuneet nuorisotyönohjaajat keskustelivat rippikoululeireistään, totesi yksi: meillä melkein kaikki tulivat leirillä uskoon. Miten teillä? – Yhtä epäillään, totesi maltillisemman linjan edustaja.

Kirkon viralliset viisi herätysliikettä sekä vapaitten suuntien edustajat näkevät uskon kysymykset eri tavoin. Siinä missä toiset korostavat henkilökohtaista uskonratkaisua, toiset luottavat kasteen voimaan ja kokevat olevansa armon varassa.

Oma usko, sen laatu ja määrä on useimmille yksityisasia, josta ei keskustella työpaikoilla tai naapureitten kanssa. Vasta turvallisesa porukassa samalla tavalla ajattelevien parissa saatetaan tuoda oma näkemys esiin.

Aikoinaan isokoulutuksessa opetettiin, että Pyhä Henki menee kymmeneltä nukkumaan. Sillä tarkoitettiin, että ei ole syytä pitää hurmoksellisia iltarukouksia kynttilän valossa hysteeristen leiriläisten kanssa. Hengellisten kokemusten on kestävä päivävalo. Oma vakaumus tarvitsee kivijalan, jonka varaan voi elämänsä rakentaa. Jos heilutaan jossain tunne-elämysten varassa ilman vankkaa tietopohjaa, iso paha susi puhalttaa rakennelman nurin ja siten ollaankin tyhjän päällä.

Vapaitten suuntien tilaisuuksissa törmäsin joskus siihen, että nuoret painostivat toisiaan uskonratkaisun tekemiseen ja harjoittelivat kielliläpuhumista. Kokivat sen olevan ehtona oikealle uskovaishelle. Irrallisia iskulauseita hokevan on helppo harhautua tekoihin, joilla ei ole mitään tekemistä kristinuskon kanssa. Pakkokäännyttäminen, kadotuksella pelottelu ja ulkopuoliseksi jättäminen eivät ole terveitä toimintatapoja.

Hengellinen pahoinpityä jättää pysyvät jäljet ja vääristää kokonaiskuvaa.

Koululla ja kirkolla on mahdollisuus antaa nuorille rakennuspuita. Raamatun tapahtumien ja kertomusten tuntemus kuuluu yleisivistykseen, ja muitten uskontojen arvomaailman avaaminen auttaa ymmärtämään erilaisista kulttuureista tulevien ajatusmalleja. Miten pitää uskoa ja millaisia ulkoisia tunnusmerkkejä pitää näyttää, sitä ei voi kirkko tai koulu määrittellä.

Päivi Eskelinen
Tiedottaja
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Rohkeutta elää hetkessä

Huomaan murehtivani asioita jo etukäteen, vaikkei aihetta aina olisikaan. Rohkaisu minua elämään tässä hetkessä ja luottamaan siihen, että asiat järjestyvät parhain päin.

Nainen, 39

Katsomusten kirjo haastaa asenteet ja perinteet

Monikulttuurisuus ja erilaiset katsomukset päiväkodeissa ja kouluissa lisääntyvät. Moninaisuuden edessä uskonto voidaan nähdä sekä ongelmana että rikkautena. Kasvattajan oman katsomuksen pohdinta auttaa opettamaan ammattimaisesti.

MINNA PALOVAARA teksti
HENRI KÄHKÖNEN kuva

Erilaiset katsomukset näkyvät päiväkotien arjessa muutenkin kuin lasten ruokavalioissa tai muslimityttöjen huiveina. Osa lapsista osallistuu kirkkoretkille, ja osalle järjestetään muuta ohjelmaa. Jotkut lapset eivät osallistu mihinkään kristillisen perinteen juhlaan. Tikan, Pohjanlammen ja Ristikiven päiväkodeissa noin 20 prosenttia lapsista tulee monikulttuuritaustaisista perheistä. Edustettuna on 21 eri kieltä.

– Lauloimme *Suvivirttä* kevätkuuhlassa, mutta jäimme viimeisen säikeistön pois. Tästä keskusteltiin työntekijöiden kanssa etukäteen. Vietämme päiväkodissa kristillisiä juhlia kuten joulua ja pääsiäistä, mutta emme välitä lapsille juhlien uskonnollista sanomaa. Juhlia vietetään lähinnä perinteisiin liittyen, kertoo kolmen päiväkodin johtaja **Teijo Paananen**.

Huhtasuon yhtenäiskoulun joulujuhlissa esitettiin jouluevankeliumi ja laulettiin *Enkeli taivaan*. Lisäksi järjestettiin joululaulajaiset ilman hengellisiä lauluja. Kevätjuhlassa soi *Suvivirsi*.

– Tietyt virret kuuluvat suomalaisen juhlaperinteeseen, eikä meillä ole noussut asiasta erityisempää keskustelua, kertoo apulaisrehtori **Ismo Laitinen**.

Huhtasuolla 816 oppilaasta 152 on maahanmuuttajataustaisia. Oppilaat puhuvat 31 muuta kieltä kuin suomea äidinkielen-

nään. Koulussa tarjotaan evankelis-luterilaisen uskonnonopetuksen lisäksi ortodoksisia ja islamin uskonnon opetusta sekä elämäntietoa.

Jyväskylän yliopiston katsomus- ja kansalaiskasvatuksen dosentti **Saila Poulter** ajattelee, että uskonto on yhteiskunnallinen oppiaine, ja sitä tarvitaan tulevaisuuden kansalaiseksi kasvamisessa. Uskonnon opetuksessa pohditaan, mitä on hyvä elämä ja millä tavalla ollaan yhteiskunnan jäseniä. Lasta autetaan ymmärtämään kunkin omaa tautaa sekä toisen uskontoa tai uskonnotto- muutta.

”Erilaiset katsomukset pitäisi pystyä kääntämään voimavaraksi ja rikkaudeksi.

Kasvattaminen arvojen kannalta tyhjässä tilassa ei ole mahdollista. Pahinta on, jos lapsen uskomuksiin liittyvät kysymykset jätetään kokonaan huomiotta.

– Kasvattajan jättäytyminen arvo- ja katsomuskeskustelun ulkopuolelle neutraaliuden nimissä on eräänlaista heitteille jättämistä. Arvokasvatuksen kieltäminen on

mielestäni lapsen keskeneräisyyden huomiomattomuutta, Poulter sanoo.

Oman uskonnon opetuksessa koulussa lähtökohdaksi on lapsen perheen uskonto- kantaan kuuluminen ja oma katsomustraditio. Opettajalle oikea sävy toteuttaa opetusta voi vaatia ison ajatusprosessin. Epätietoisuus heijastaa yhteiskunnan yleistä asenneilmapiiriä siitä, miten uskonnota puhutaan.

Koulu on yhteiskunta pienoisuudessa ja peilaa vallitsevia arvoja. Uskonto mielletään helposti yksityiselämään kuuluvaksi asiaksi. Joidenkin mielestä koulu muuttuisi helpommaksi, jos ei tarvitsisi kamppailla erilaisten katsomusten kanssa. Monikulttuurisuus tuo omat haasteensa, kun pitää huomioida monet erilaiset uskonnot ja uskonnottomuus katsomuksena.

– Eri- laiset katsomukset pitäisi pystyä kääntämään voimavaraksi ja rikkaudeksi. Samalla tavalla kuin on monia kieliä ja monia kulttuureita, on myös monia uskontoja

ja katsomuksia. Vaikeus ei ole todellinen vaan se liittyy asenteisiin, Poulter sanoo.

Jokaisella on katsomus eli arvoväritteinen tapa katsoa maailmaa. Opettajan tietoisuus omasta katsomuksesta voi olla haastavaa, ja ajattelutapa kuulua helposti läpi opetustilanteissa. Uskontoa tulee kuitenkin opettaa yleisivistävänä aineena – ei tunnustuksellisesti tai sitouttavasti eikä myöskään asenneilmapiiriä siitä, miten uskonnota puhutaan. Opettajan motivaatiolla on merkitystä.

”Katsomusten ja uskomusten ei tarvitse olla tabuja.

– Eihän matematiikan opettajankaan tule välittää asennetta, että oppiaine on tylsä tai turhaa, Poulter vertaa. Lapsen oikeus saada uskontoa ja katso-

muksia koskevaa kasvatusta ja opetusta on kirjattu niin kansallisiin kuin kansainvälisiin sopimuksiin ja pedagogisiin asiakirjoihin. Opetushallituksen ohjeistuksessa linjataan, että varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa tutustutaan lapsiryhmässä läsnä oleviin uskontoihin ja katsomuksiin. Uskonnottomuus on mukana muiden katsomusten rinnalla.

Varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) velvoittaa toteuttamaan kaikille yhtenäistä katsomuskasvatusta. Katsomuskasvatusta on tehtävä, eikä kyse ole kasvattajan kiinnostuksesta. Tavoitteena on auttaa lasta ymmärtämään ja kunnioittamaan niin omaa kuin toisten lasten ja perheiden erilaisia katsomuksellisia perinteitä. Lapsiryhmässä kaikkia katsomuksia tulee kohdella yhdenvertaisesti ja tiedostaa katsomusten moninaisuus. Uskontoa ei tarvitse sulkea pois arjesta ja juhlasta.

Jotkut uskonnot näkyvät toisia selkeämmin esimerkiksi ulkoisten symbolien, vaate-

tuksen tai vaikkapa ruokavalion vuoksi. Katsomuksellisuudesta olisi Poulterin mielestä hyvä luontevasti keskustella kouluissa enemmän. Miksi joku ei esimerkiksi syö sianlihaa tai paastoa tai miksi joku rukoilee kesken koulupäivän, ei osallistu tanssitun- nille tai tule muiden mukana uimaan.

– Lapsen tulisi saada kasvaa ilman loke- rointia. Katsomusten ja uskomusten ei tarvitse olla tabuja tai arkaluonteisia asioita eikä lapsia toisistaan erottavia tekijöitä.

Yhteiskunta muuttuu ja kehittyä, mutta kaikista perinteistä ei tule luopua. Poulter kehottaa miettimään syytä, miksi vaikkapa joulukuvaelmaa esitetään. Usein tehdään, kuten on aina ennenkin tehty tai poistetaan kaikki uskonnolliset piirteet varmuuden vuoksi.

– Jos perinne on tärkeä, sitä kannattaa pitää yllä, mutta tulee ottaa huomioon myös erilaiset uskontoperinteet. Voitaisiinko koulussa, jossa on muslimioppilaita, juh- lia myös Ramadanin jälkeistä Id-juhlaa, Poulter pohtii.

Monikulttuurisuus ja katsomusten kirjo haastavat miettimään perinteitä. Vaihdataanko seimikuvalmat ja pääsiäiskertomus joulutonttuihin ja pääsiäispupuihin, ettei kenenkään katsomusta loukattaisi?

Lääkäri suurella sydämellä

Lastenlääkäri Ole Andersen hoitaa pienen potilaan lisäksi koko perhettä. Hänestä yksi lääkärin tärkeimmistä tehtävistä on antaa toivoa.

ELINA MANNINEN teksti
JOONAS HARTIKAINEN kuva

Oikeastaan **Ole Andersenista**, 49, piti tulla neurologi.

– Mutta sitten opinnoissa tuli lastentautien koulutusjakso, jonka yhteydessä tutkin ja hoidin lapsia aamusta iltaan, niin paljon kuin vain ehdin. Se sykähdytti.

Andersen oli ajatellut, että lastentaudit olivat toisten heiniä. Niiden, jotka olivat lasten kanssa parempia, osaavampia ja kokeilemisiä.

– Kuka tietää, ehkä olin kuitenkin siinä vaiheessa jo itse riittävän aikuinen – ja vielä riittävän lapsellinen.

Lapsipotilaita Andersen pitää ”ihan mainioina”.

– Lapsat ovat haastavimmillaan hyvin aitoja ja teeskentelemättömiä. Jos on valmis avaamaan itseään, lapsen kanssa pääsee hyvin pian kontaktiin. Se on aina hienoa.

Keskussairaalan lastentautien poliklinikan osastonylilääkärinä työskentelevän Andersenin hoidettavaksi saapuvat usein ne keskiuomalaiset lapset, joiden sydämen toiminnassa on tai epäillään olevan vikaa. Toisinaan hoitosuhde alkaa jo sikiön ollessa vielä äidin kohdussa.

” Lapsen sairaus heijastuu aina koko perheeseen.

– Jos vanhemmat päätyvät pitämään lapsen, sanon heille joskus, että seuraavat 18 vuotta vanhenemme sitten yhdessä. Tämä on eräänlainen perhelääkärin tehtävä: koska monet arkiset asiat heijastuvat sydämeen, perheiden kanssa tulee ajan mittaan hyvin tutuksi.

Andersen tunnetaan rauhallisena ja läsnä olevana lääkärinä, jolle on erityisen tärkeää kuunnella myös vanhempien toiveita ja tarpeita.

– Lapsen sairaus heijastuu aina koko perheeseen, ja perheen tila heijastuu takaisin lapsen sairauteen. Teknisesti tilanne voi olla aivan sama, mutta toiset perheet vain tarvitsevat tukea enemmän kuin toiset, hän toteaa.

Lääkärin työstä iso osa on antaa toivoa – tätä Andersen painottaa myös poliklinikalla erikoistuville nuorille lääkäreille.

– Toivoa on kyllä usein. Jos lapsen tila on huonontunut, mietimme uutta leikkausta tai hoitoa. Kerron perheelle, että ”kyllä tämä tästä, meillä on hyvät mahdollisuudet, tämä lapsi tulee voimaan hyvin”.

Joskus tila ei kuitenkaan tule paranemaan. On mahdollista, että lapsi kuolee.

– Sitten täytyy vain miettiä, minkälaisen toivon siihen voi antaa. Vaikka niin, ettei lapsi kärsi kipuja, kenties joitakin hänen toivotaan voidaan toteuttaa. Ja sitten tulee lohtu.

Tämä puoli työssä tulee lähelle papin työtä, ihmisen sielun hoitoa, Andersen pohtii.

Lapsen kuolema hiljentää koko osaston, koko päiväksi.

– Kyllähän nämä asiat koskettavat – olisi huono juttu, jos eivät koskettaisi.

– Ensimmäinen todella vaikeasti sairas potilas tai vauva, joka kaikesta hoidosta huolimatta kuolee, on tavallaan lääkärin tulikaste. Siitä pitää pystyä selviämään, koska samanlaisia tilanteita tulee eteen myös jatkossa, toteaa Andersen.

– Työhön täytyy löytää sellainen tasapaino, ettei ole liian etäinen, muttei myöskään liian kiinni siinä mitä tapahtuu. Muuten kyyrviä arvioida tilannetta häviää.

On vaativassa työssä Andersenin mukaan paljon hyviä, kannatteleviakin puolia.

– Tekisi mieli sanoa, että melkein kaikki! Minun ei ole yhtään vaikeaa nousta aamuin ylös ja tulla tänne sairaalalle, hän sanoo.

Työlistalta löytyy hoitotyön lisäksi muun muassa hallinnollisia tehtäviä, opetusta ja uuden sairaalan suunnittelua.

– Olen tällainen joka paikan pipeltäjä, monessa mukana. Pidän siitä, että minulla on monta tehtävää yhtä aikaa. Se sopii luonteelleni. Mutta kyllä ihmisten kohtaaminen on keskeisintä.

Andersenin perhe, johon kuuluu niin ikään lääkärinä työskentelevä vaimo ja kaksi lasta, asuu vanhassa puutalossa Kinkomaalla.

– Lisäksi meillä on kissoja ja valtavaa touthukas koira. Tontti on niin iso, että joku on joskus uhannut tuoda meille kanojakin, mutta ainakin vielä niiltä on vältetty, Andersen hymyilee.

Talon remontoiminen sekä puutarhan kuopsuttelemineen tarjoavat hyvää vastapainoa työlle. Mutta kuinka vaativa ammatti istuu perheiselle?

– Asiaa helpottaa se, että **Silkellä** on sama tilanne. Hänkin on lääkäri, hänkin päivystää ja tuntee sitä kautta työn vaatimukset, Andersen sanoo.

– Ja lapsillemme tämä on aina ollut normaalia. Kun he olivat pieniä, heillä ei ollut arkea ja viikonloppua, vaan perhepäivöityjän nimen mukaan Liisa-päiviä ja ei-Liisa-päiviä. Me vanhemmat olimme usein viikonloppuisin töissä ja he hoidossa. Ne olivat Liisa-päiviä.

Kyllä työn vaatimaan poissaoloon liittyy suruakin, Andersen myöntää.

– Muistan joskus kesken vapaa-ajan tulleen hätäpuhelun jälkeen, pihasta pois peruuttaessa katsoneeni, kuinka lapset itkevät ikkunassa. Että taas isä lähtee pois kesken viikonlopun. Mielellään sitä ottaisi molemmat yhtä aikaa, kiinnostavan työn ja paljon aikaa perheelle.

Espoosta kouluikäisenä Saksaan Jeveriin muuttanut Andersen on itse saksalaisen isän ja suomalaisen äidin poika. Takaisin Suomeen lääkäriksi opiskellut Andersen palasi vuonna 2006.

” Jos omalla lapsella on hätä, niin äkkiä olenkin vain pelkäävä isä.

– Koen olevani sekä suomalainen että saksalainen, aina tilanteen mukaan. En puoliksi toista ja puoliksi toista, vaan kokonaan suomalainen ja kokonaan saksalainen, hän pohtii.

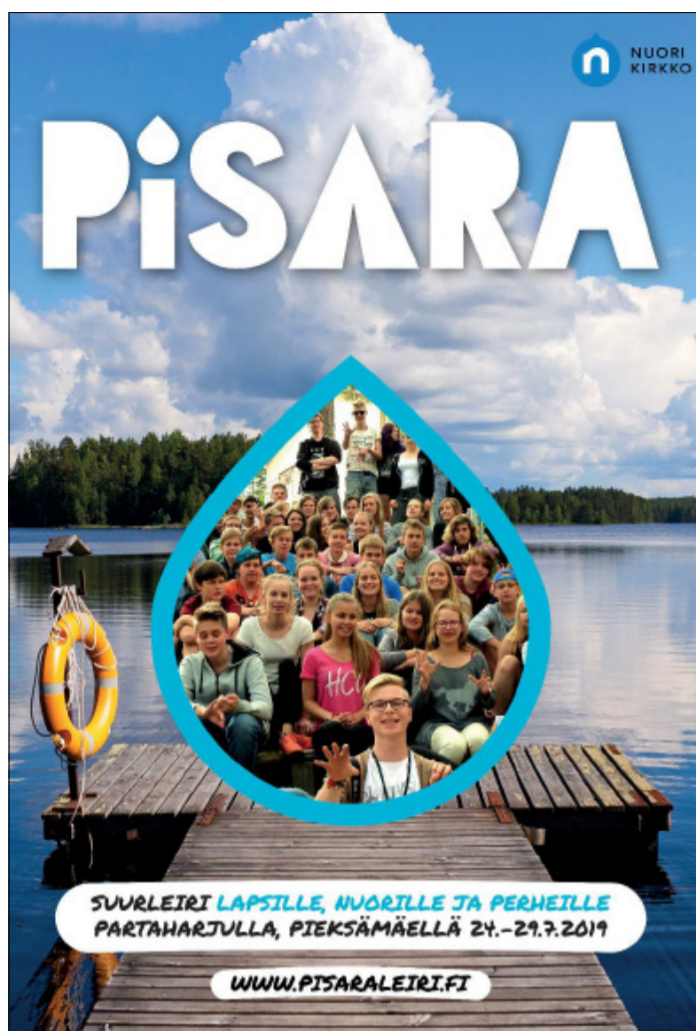
– Kun olen Saksassa, puhun nopeammin ja äänekkäämmin, etäisyys ihmisiin on pienempi, voin halata ja suukotella tervehdyksi. Suomessa taas olen hillitympi ja henkilökohtainen tilakin on suurempi. Molemmat tavat tuntuvat ihan luontevilta.

– Mutta nämä ovat vain tällaisia keskiarvoja.

Myös sydänsairaita pakolaislapsia hoitaneesta Andersenista kulttuurierojen sijaan paljon kiehtovampaa on se, kuinka samankaltaisia ihmiset loppujen lopuksi ovat.

– Kaikki kaipaavat turvallisuutta ja merkityksellistä elämää. Ja mistä hyvänsä vanhemmat tulevat, he haluavat, että heidän lapsensa voivat hyvin. Se on todella syvässä meissä.

– Sama juttu se on lääkärilläkin. Pystyn hyvin pitkälti keskittymään lääketieteellisiin faktoihin, mutta jos omalla lapsella on hätä, niin äkkiä olenkin vain pelkäävä isä. Tausta vaikuttaa, mutta aina se ihmisyyden siinä alla.

Miltä kuulostaisi kesä, teltta, uiminen, seikkailut, kaverit, luontokirkko ja iltanuotiot? Oletko valmis kokemaan kesän parhaan leirin? Ilmoittaudu mukaan Pisara-suurleirille!

Leiri on 15-20-vuotiaille nuorille ja hinta on 110 euroa. Ilmoittautuminen 30.4. mennessä: www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi Lisätiedot: nuorisotyönohjaaja Petri Grönholm, 040 509 8060, petri.gronholm@evl

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Tynkkynen luotsaa kirkkovaltuustoa

Kirkkovaltuuston puheenjohtajana jatkaa Heikki Tynkkynen. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaksi valittiin Mauri Sompia.

SIRPA KOIVISTO teksti
MARJO RÖNNKVIST kuva

Kirkkovaltuuston puheenjohtajana seuraavat kaksi vuotta jatkaa Heikki Tynkkynen (kesk.) ottaa tehtävän vastaan hyvällä mielin. Tynkkynen uskoo, että valtuustossa katsotaan nyt entistä vahvemmin eteenpäin. Mukana on uusia, nuoria valtuutettuja, jotka ovat uudesta tehtävästään innoissaan.

Seuraavalla nelivuotiskaudella valtuusto joutuu tekemään isoja päätöksiä muun muassa kiinteistöjen osalta.

– Toivon rakentavaa keskustelua, vaikka asioista oltaisiin eri mieltä. Demokratian kannalta on myös tärkeää, että kunnioitetaan niitä päätöksiä, joita valtuustossa tehdään, Tynkkynen korostaa.

Kirkkovaltuuston varapuheenjohtajaksi valtuusto valitsi Mauri Tervosen (Seurakuntaväki).

Kirkkoneuvoston puheenjohtaja on aiempaan tapaan kirkkohera Arto Viitala. Neuvoston varapuheenjohtajaksi kaudelle 2019–20 valittiin Mauri Sompia (kok.) ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Heimo Lajunen (kok.).

Kirkkovaltuuston jäsenet: Heikki Tynkkynen, pj, Irmeli Ahola, Eveliina Aijasaho, Aimo Asikainen, Matti Eerola, Bella Forsgrén, Eetu Heiska, Eero Katainen, Tuulia Kokkonen, Tuulia Kuntsi, Liisa Kuparinen, Heimo Lajunen, Helinä Lähdesluoma, Siiri Muhonen, Petteri Muotka, Susanna Myllyniemi, Jussi Nokelainen, Mauri Paajanen, Veera Pajala, Tommi Parikka, Raija Pekkarinen,

Tomi Pirttimäki, Raakel Poudyal, Terhi Pulli, Mia Puolimatka, Oskari Rantala, Pertti Reinikainen, Leena Ruotonen, Raija Sipilinen, Mauri Sompia, Juha Suonperä, Reetta Suonpää, Eila Tiainen, Jari Tuukkanen, Inkeri Tuunanen, Kirsi Vähäjäykkä, Tuulikki Väliniemi ja Pipsa Wilhelms.

Kirkkoneuvoston jäsenet: Mauri Sompia, varapj (varalle Heimo Lajunen), Raija Pekkarinen (Tuulia Kuntsi), Raija Sipilinen (Pipsa Wilhelms), Anniina Savolainen (Tuulia Kokkonen), Mia Puolimatka (Inkeri Tuunanen), Erkki Puhalainen (Tomi Pirttimäki), Tuulikki Väliniemi (Kirsi Vähäjäykkä), Pertti Reinikainen (Irmeli Ahola), Liisa Kuparinen (Bella Forsgrén), Tarmo Kempainen (Mikko Jegoroff), Reetta Suonpää (Atte Kesti) ja Jari Tuukkanen (Aimo Asikainen).

Huhtasuon alueneuvosto: Atte Kesti, pj. (Miikka Merikallio), Hannu Huttunen (Anna Kämäräinen), Helena Lehti (Milka Honkakoski), Antti Humalajoki (Vuokko Honkamäki), Tapio Peltomäki (Marja-Leena Rantalainen), Siiri Muhonen (Vesa Karvinen), Marjatta Hynnen (Tarmo Muurinen), Sari Malmberg (Mikko Oksanen).

Keltinmäen alueneuvosto: Tuuja Elina Lindström, pj. (Outi Oinonen), Annikki Jäsberg-Jokinen (Hannu Mäntylä), Heli Kaunismaa (Irene Hallamäki), Iiro Uusitalo (Kimmo Ahonen), Pertti Pekkarinen (Pirjo Lahtinen), Alekski Murtojärvi (Heidi Tonteri), Anne-Maria Perttula (Heimo Lajunen), Ahti El Massri (Kalevi Siltanen).

Keskustan alueneuvosto: Pipsa Wilhelms Pipsa, pj. (Riikka Niemi), Bella Forsgrén (Eetu Heiska), Aapo Tähkää (Matilda Hamara), Eero Kuusela (Valtteri Vaherto), Antti Kakkuri (Tuija Sivonen), Tuulia Kokkonen (Heikki Siuruainen), Jari Ritsilä (Mauri Sompia), Pirjo-Liisa Junttila (Eija Tuohimaa).

Korpilahden alueneuvosto: Mette Toikkanen, pj. (Terttu Kuoppala), Maarit Nissinen (Antti Reinikka), Helinä Lähdesluoma (Jukka Järvinen), Tapani Miinalainen (Arja Sahlberg), Minna Mustonen (Riitta Marjasalo), Jussi Nokelainen (Matti Kekäläinen), Jussi Lehtimäki (Erkki Vuorsalo), Tapani Nyberg (Pirkko Weijo).

Kuokkalan alueneuvosto: Jari Tuukkanen, pj. (Erkki Savolainen), Eeva-Liisa Reuter (Risto Seppänen), Mia Puolimatka (Krista Dachauer), Olli Saloheimo (Mikko Tenhunen), Mikko Jegoroff (Seppo Seppälä), Raija Pekkarinen (Tuulia Kuntsi), Leena Ruotonen (Meeri Savolainen), Jukka Krogerus (Sirpa Peitonenheimo-Aarnio).

Palokan alueneuvosto: Anne Rahkonen, pj. (Karoliina Vallipuro), Annukka Seppälä (Risto Mattila), Olavi Nokkanen (Leena T. Lyytinen), Heidi Halkomäki (Miikael Saksman), Antti Koskela (Leena M. Lyytinen), Aarno Lahtinen (Veikko Päivinen), Tapani Kaakkuriemi (Reima Rantanen), Anniina Savolainen (Ulla-Maija Poikonen).

Säynätalon alueneuvosto: Kirsi Vähäjäykkä, pj. (Anna Kaukonen), Tuulikki Lyytikäinen (Auli Tirola),

Heikki Tynkkynen johtaa kirkkovaltuustoa seuraavat kaksi vuotta.

Eila Tiainen (Maija Tuominen), Kale Sumelles (Reijo Salonen), Sirpa Pii-Keinonen (Jarmo Helle), Markus Ilomäki (Sirpa Helle), Erkki Puhalainen (Ilkka Lilja), Toivo Heino (Pekka Sundell).

Tikkakosken alueneuvosto: Inkeri Tuunanen, pj. (Gunilla Ranta), Irmeli Ahola (Leena Uutela), Tomi Pirttimäki (Raili Makkula), Petteri Rajala (Lauri Soukka), Leena Hirvonen (Lasse Huntus), Raija Kolu (Mirja Silvennoinen), Tapani Kalenius (Heino Malinen), Keijo Häkkinen (Jari Colliander).

Vaajakosken alueneuvosto: Ossi Kananen, pj. (Aimo Asikainen), Veera Pajala (Piia Remes), Tiina Asikainen (Aarne Vesterinen), Esko Koskinen (Satu-Maria Virtanen), Maria Taivassalo (Susanna Myllyniemi), Juhani Malinen (Riku Suutari), Marjaana Wuolio (Eveliina Aijasaho), Jorma Holmstedt (Pauli Hintikka).

Arvioinnin johtokunta: Eero Katainen, pj. (Henna Katainen), Eija Viitanen (Antti Hirvensalo), Markku Ikkala (Eelis Loikkanen), Maire Lilja (Pentti Vilpunoaho), Matti Eerola (Marketta Korhonen).

Kiinteistö- ja hautausjohtokunta: Tuulia Kuntsi, pj. (Sari Koskinen), Emilia Lakka (Aleksi Murtojärvi), Mauri Tervonen (Inkeri Tuunanen), Aimo Asikainen (Jari Colliander), Heimo Lajunen (Sirku Laurila), Pertti Reinikainen (Esko Koskinen), Marja Fagerlund (Marjatta Hynnen).

Yhteinen seurakuntatyö: Terhi Pulli, pj. (Merja Saarela), Yrjö Damskagg (Matti Kekäläinen), Alekski Murtojärvi (Aapo Tähkää), Petri Janhunen (Ritva Juonen), Outi Oinonen (Jaana Luukkonen-Kytömäki), Tomi Pirttimäki (Erkki Puhalainen), Eveliina Aijasaho (Helinä Lähdesluoma), Vilja Paavola (Mikko Jegoroff).

Arvioinnin johtokunta: Eero Katainen, pj. (Henna Katainen), Eija Viitanen (Antti Hirvensalo), Markku Ikkala (Eelis Loikkanen), Maire Lilja (Pentti Vilpunoaho), Matti Eerola (Marketta Korhonen).

Perheasiain neuvottelukokouksen ja Palvelevan puhelimen yhteisjohtokunta: Inkeri Tuunanen, pj. (Minna Mustonen), Karoliina Vallipuro (Leila Saikkonen), Leena M. Lyytinen (Tuulia Kokkonen).

Sairaalasielunhoidon yhteisjohtokunta: Leena Ruotonen, pj. (Marge Miettinen), Heta-Stiina Ridanpää (Maija Örnmark), Mauri Paajanen (Raakel Poudyal).

Kehitysvammaistyön yhteisjohtokunta: Riikka Niemi (Valtteri Vaherto).

Rovastikuntaneuvosto: Heikki Tynkkynen (Mauri Tervonen).

Suhteellisten vaalien vaalilautakunta: Eetu Heiska (Reetta Suonpää), Jari Tuukkanen (Vuokko Honkamäki), Pipsa Wilhelms (Mauri Sompia).

JYVÄSKYLÄN
YKKÖSAPTEEKKI
Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Lupaus

Elämän puolella -illat Nikolainsalissa (Asemakatu 6, Jyväskylä)

Keskiviikko 6.2. klo 18.30 "Ussossa uudistuminen" Jari Nordman, Matti Mertanen

Keskiviikko 6.3. klo 18.30 "Oikea paasto" Esa Jurva, Triangeli

Keskiviikko 3.4. klo 18.30 "Lupauksen varassa" Pertti Pekkarinen, Tuula "Haxu" Hakkarainen

Keskiviikko 8.5. klo 18.30 "Lupauksen kansa - vihasiko Martti Luther juutalaisia?" Pekka Heiskanen, Hamonakuoro ja Ilpo Vuorenoja

Iltaisuus.

Toivon torstai

Ilta-iltaisuudet Neulaskodilla (Pihkatie 4, Jyväskylä)

Torstai 21.2. klo 18.30 "Näky taivaasta ja maasta" Mauri Tervonen, Astaha-kuoro ja Heli Nieminen

Torstai 21.3. klo 18.30 "Pedon valta ja luomakunnan tuskat" Riitta Keskimäki, Jennimari ja Ville Niemi

Torstai 25.4. klo 18.30 "Uudeksi minä teen kaiken" Ilkka Ryttilähti, Ella Nuutinen

Tilaisuuden jälkeen iltatee. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja rukoukseen.

Järjestäjänä Jyväskylän srk, Suomen Raamattuopisto, Agrícola opintokeskus

Sinustako vapaaehtoinen tukihenkilö mielenterveysomaiselle?

Tukihenkilö toimii mielenterveysomaisen/läheisen tukena. Toimintamuotoina ovat kahdenkeskinen tukisuhte ja ryhmätoiminta. Kahdenkeskinen tukisuhte on määräaikainen. Ryhmätoimintana järjestetään mm. läheisten hyvinvointi- ja vertaisiltoja kerran kuukaudessa.

Koulutusillat 7.2., 14.2., 21.2., 28.2.2019 klo 17–20, Matarankatu 4, 3. krs. Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan ennen kurssin alkua. Koulutus on maksuton.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen puh. 050 449 8140 tai minna.wacker@finfamiks.fi

Hyvinvointi- ja vertaisilta

Hyvinvointi- ja vertaisillat on tarkoitettu henkilöille, joita yhdistää läheisen mielenterveysongelma. Iltojen teemat vaihtelevat. Keskustelujen ja toiminnan lomassa on pientä iltapalaa. Toiminta on maksutonta. Järjestäjänä on K-S mielenterveysomaiset - FinFamin Tuttu -projekti.

Hyvinvointi-illat ovat kuukauden toinen ma 11.2., 11.3., 8.4., 13.5.2019 klo 17–19.

Paikkana on Matarankatu 4, 3.krs.

Lisätietoja puh. 050 449 8140

Ilmoittaja!
Henki & elämä -lehden ilmoitusmyynti:
Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

PEKKA LAUKKARINEN DUO
SU 17.2. KLO 16

KIPINÄ
Kauppakeskus Seppä
Ahjokatu 5, 2 krs.

LIPUT 5 €
Alle 12-vuotiaille vapaa pääsy

Liput myös ennakkoon Kipinästä.

Tervetuloa!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

KRISTALLI

KAIKKEA KIVAA KOTIIN KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

LAKIASIAINTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 24
40100 Jyväskylä
riitta@lakikivela.fi
www.lakikivela.fi

perunkirjoitukset • kaupat
lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

Yliopistonkadun Kukka ja hautausoimisto

Kaikkiin alaan liittyvät palvelut 40 vuoden kokemuksella.

Sidontatyöt eri tilaisuuksiin.

Yliopistonkatu 42
40100 Jyväskylä
Puh. (014) 612 404
0400-640 231

Avoimena: ma-pe 9-17, la 9-14, muulloin sop.muk.
kari.takanen@kukkajahautausoimisto.fi

KIRKON KESKUSTELUAPUA
Luottamuksella, sinua kuunnellen

0400 22 11 80

Soivan Siilin Kyösti Salmijärvi ja Markus Lampela (oik.) ovat musisoineet lapsille yhdessä jo yli 20 vuotta.

Tiesitkö?

J.L. Runeberg

- Johan Ludvig (Janne) Runeberg syntyi vuonna 1804 Pietarsaareissa ja kuoli vuonna 1877 Porvoossa.
- Oman aikansa superjulkis, runoilija, opettaja, toimittaja, pappi ja professori.
- Loi yhdessä muun muassa kirjailija Sakari Topeliuksen kanssa ihannekuva Suomen kansasta ja luonnosta.
- Myös puoliso Fredrika Runeberg (o.s. Tengström) oli kirjailija.
- Runebergit saivat kahdeksan lasta, joista kaksi kuoli lapsena.
- Runebergin päivä on 5. helmikuuta. Päivää alettiin juhlaa jo runoilijan elinaikana.

Kansallisrunoilijasta pilke silmäkulmassa

1800-luvulla elänyt runoilija J.L. Runeberg inspiroi taiteilijoita vielä 2000-luvullakin. Lastenmuusikko Markus Lampela kirjoitti suurmiehestä hyväntuulisen laulun.

ELINA MANNINEN teksti
VESA RANTA kuva

Käsi ylös, kuka on lukenut *Vänrikki Stoolin tarinat!* Kuinkas on *Saarijärven Paavon* laita?

Maamme-laulun ensimmäisen säkeistön sanat lienevät sentään useimmilla muistissa. *Oi maamme, Suomi, synnyinmaa, soi, sana kultainen!*

Tuotteliaan kansallisrunoilijamme **J.L. Runebergin** perintö elää edelleen myös aikamme lastenkulttuurissa. Muun muassa **Mauri Kunnas** on käsitellyt suurmiestä – tai suurkoiraa – veikeän informatiivisesti kirjassaan *Koiramäen Martta ja Ruuneperi*.

visesti kirjassaan *Koiramäen Martta ja Ruuneperi*.

Oululaisen lastenmusiikkiduo Soivan Siilin toinen puolisko, muusikko **Markus Lampela**, on kirjoittanut Runebergille ikioman laulunkin.

Ruuneperi peri peri, runoja kerä kerä kerä, suuresta runolankarullasta...

– *Ruuneperi* syntyi aikanaan sattumalta, hyvin arkisessa tilanteessa. Työskentelin päiväkodissa, ja olimme 5–6-vuotiaiden lasten kanssa luistelemassa. Oli Runebergin päi-

vä, ja aloin pyöritellä mielessäni ”Ruuneperi peri peri” -hokemaa. Laulun kertosäe syntyi siinä luisteluissun lomassa, Markus Lampela kertoo.

Ruuneperi peri peri, runoja kerä kerä kerä, Suomen maasta ja mullasta...

Lampelan läheisin linkki kansallisrunoilijan tuotantoon on *Maamme*-laulu, jonka hän lausua joka kerta ”ylevöittävänsä sielua ja suomalaisuutta”.

Tästä olisi kansallisromantikkona tunnettu Runebergkin varmasti mielissään.

Sanat hyvään lastenlauluun voivat Lampelan mukaan syntyä monenlaisista eväistä.

– Itse tykkään sanaleikeistä ja sanoilla leikkimisestä. Lauluissani on myös aika paljon toistoa. Ehkä sekin on hyvä asia, kunhan sitä ei ole tylsistymiseen asti – paitsi jos laulu kertoo tylsistymisestä.

Runoja aamulla kirjoitti, runoja päivällä kirjoitti, runoja illalla kirjoitti – ja sitten joi torttukahvit.

Runoilijan kulttuuriperinnöstä puhuttaessa ei tietenkään voi ohittaa

runebergintorttua. Makoisa leivos maistuu myös nykypäivän sananelle.

» Ruuneperi syntyi aikanaan sattumalta, hyvin arkisessa tilanteessa

– Sehän on täydellinen leivonnainen, yksi parhaista maailmassa. Sen pitää olla juuri sopivan kostea, punssilla kostutettu. Parhaimmillaan se on tietenkin Runebergin päivänä kahvin kanssa – hej!

Elämästä

Maailma muuttuu, elämä jatkuu

HEIKKI IMPIÖ teksti ja kuva

Olen **Rufina Sykiäinen**, 40. Muutin kaksikymppisenä vanhempieni mukana Suomeen Hatsinasta, Pietarin lähetytyiltä. Äitini asui lapsena Vaajakoskella ja isä Kouvolassa. Toisin kuin heille inkerinsuomalaisina paluumuuttajina, muutto oli minulle kova paikka. Ystävät jäivät Venäjälle, enkä osannut suomen kieltä juuri lainkaan.

Poikaystäväni muutti suomeen hieman myöhemmin ja menimme naimisiin seuraavana kesänä. Meille syntyi neljä poikaa. Mieheni **Ivan** sai heti töitä ja minä olin alkuvuo-

det lasten kanssa kotona. Kun nuorimmainen oli puolitoistavuotias, aloin opiskella merkonomiksi. Valmistuttuani työskentelin viisi vuotta venäläisten perustamassa matkailualan yrityksessä. Sitä seurasi ompelijaopinnot ja opinnot pukeutumisneuvojaksi.

Halosella suoritetun työharjoittelun jälkeen sain sieltä töitä vaatemyyjänä.

Nyt olen opintovapaalla, ja aloitimme puolisoni kanssa vuoden alussa nuoriso- ja yhteisöohjaajan opinnot Jämsän Gradiassa. Olimme ehtineet tehdä vapaaehtoisina

toistakymmentä vuotta nuorisotyötä tuttuja ja sukulaisten parissa. Venäjältä muuttaneita nuoria asuu paljon Jyväskylässä. Aluksi koimme seurakunnan tiloissa, mutta viime aikoina olemme koontuneet kodeissa, meillä ja muualla. Vuosien varrella olemme pitäneet nuorten iltoja ja toteuttaneet pienimuotoisia retkiä ja leirejä.

Nyt kun nuorin pojista on viisitoista ja vanhin kohta kaksikymmentä, on aika toteuttaa mieheni kanssa yhteistä haavea. Suoritamme kahden kuukauden mittaista harjoittelujaksoa Jyväskylän seurakunnassa. Pääsemme tutus-

tumaan monenlaiseen toimintaan ja mahdollisuuksiin. Uskon, että sitä kautta selviää myös jatko, löytyy työarkia seurakunnasta vai jostain muualta.

Minulle tärkeitä asioita ovat usko, perhe ja ystävät. Tykkään kovasti ulkoilusta ja eläimistä. Olen huomannut työn, opiskelun ja omien lasten sekä heidän ystäviensä kautta, kuinka ihania nuoret ovat.

Nuoret tarvitsevat huomiota, tukea ja läsnäoloa, kuten jokainen meistä. Kokemuksen siitä, että he ovat tärkeitä.

Inkerinsuomalainen Rufina Sykiäinen on asunut puolet elämästään Suomessa. Neljän lapsen äidillä on riittänyt tarmoa opiskeluun ja työelämään. Nyt tähtäimessä on jo neljäs ammattitutkinto. Sykiäinen opiskelee nuoriso- ja yhteisöohjaajaksi yhdessä miehensä kanssa.